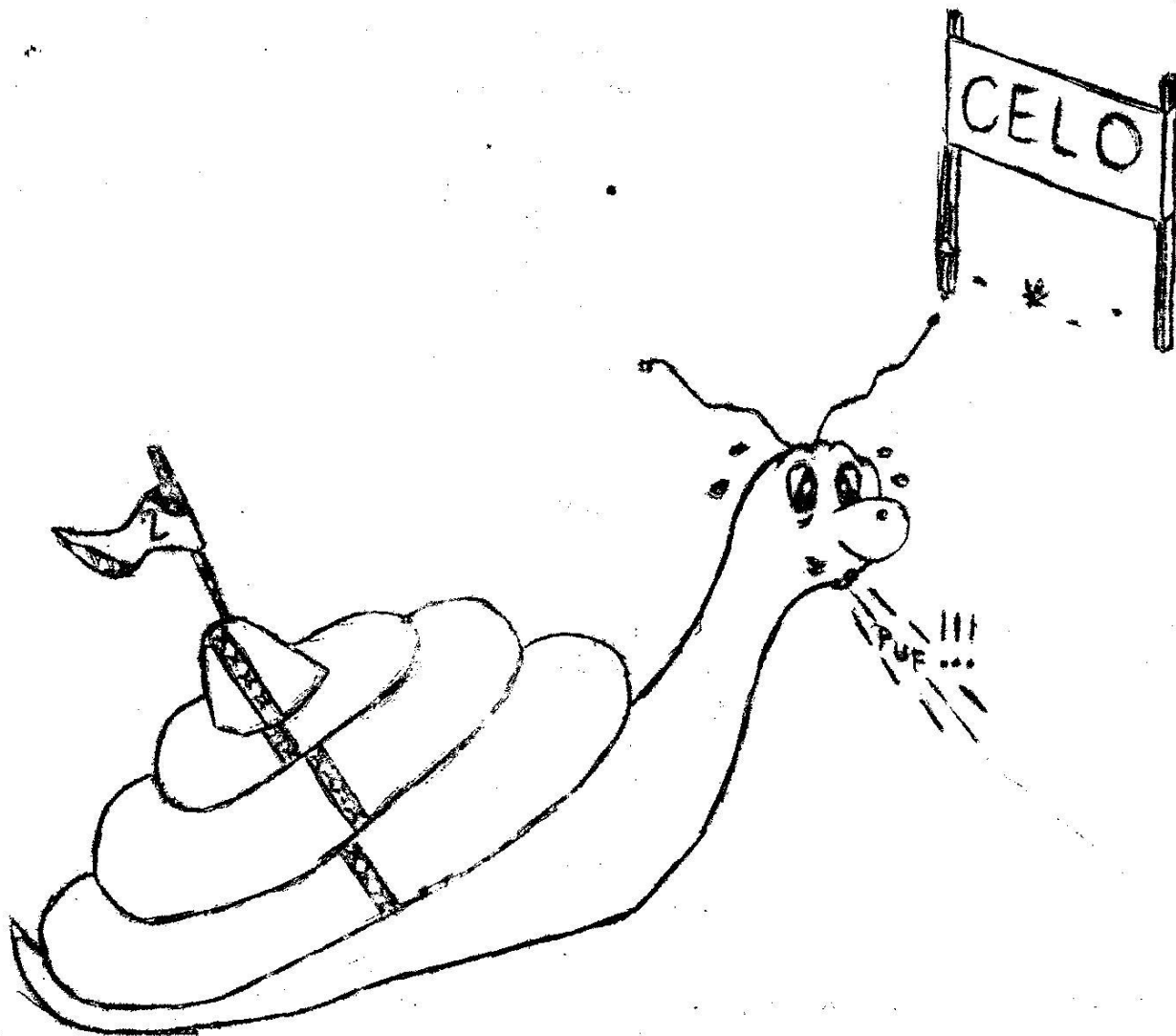

HELIK O

DUMONATA GAZETO DE LA KOMUNUMA ESPERANTO ORGANIZAJO RIJEKA

I-a JARO - NUMERO 2 k 3 - APRILIO k JUNIO, 1981.

PER TUTA FORTO
ANTAŬEN!!!

Dumonata gazeto de la Komunuma Esperanto Organizaĵo Rijeka
Dvomjeseĉni list OK Saveza za esperanto Rijeka

Ĉefredaktoro
Glavni urednik: *Damir Rak*

Anstataŭanto de ĉefredaktoro:
Zamjenik glavnog urednika: *Kristina Markov*

Teknika redaktoro:
Tehniĉki urednik: *Vignjević Estera*

Lektoro : Anja Hurĉak
Lektor

Adreso de la Redakcio : Esperantista societo "A.Š.Turković"
Adresa redakcije : Esperantsko društvo " "
Korzo Narodne revolucije 2a/III
Rijeka

Telefeno : (051) 34-670
Telefon

Eldonkvanto : 100 ekzempleroj
Naklada : primjeraka

Presita en : Esperantista societo "A.Š.Turković"
Stampano u : Esperantskom druŝtvu " "

Kunlaboris
Sudjelovali : Kristina Markov, Damir Rak, Estera Vignjević,
Marinko Gjivoje, László Dunai, Stevo Kukavica,
Jadranka Ĉigojević, Milan Mudrić, Stjepan Bure-
tić, Anja Hurĉak, Vesna Franelić

TITOLPAĜO : LAŬ IDEO DE DUNAI LÁSZLÓ DESEGNIS ESTERA VIGNJEVIĆ
NASLOVNA STRANICA : PREMA IDEJI DUNAI LÁSZLÁ NAČETALA E. VIGNJEVIĆ

ZDRAVO "HELIKO" VOI !

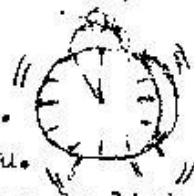
Evo, dobili ste nov nadimak. No, to ne znači da se tako morate i ponašati. Treba biti umjeren u svemu pa, stoga, nemojte baš za sve prihvatiti "puzavu" odliku. Ipak, "puzite" s nama i dalje. "Tko duže puzi, prije stane na svoje noge" - to sam negdje čula. Ima tu nešto.

Kasnimo, ali bili smo zadržani "Šuvarovskim" problemima. Priznajte, dugo se nismo "vidjeli". Zato je i razumljivo što ste mi toliko nedostajali - nisam imala koga "gnjaviti". Sigurno ste primjetili da ovu rubriku koja inače, u normalnim listovima, zove "Riješ urednika", piše viceurednik (urednik iz vica). Nemojte misliti da urednik ne može doći do riječi od mene. On se samo uključio u emancipaciju ženskog reda i daje mi puno pravo glasa. Uostalom, gdje piše da urednik uvijek mora imati glavnu riječ?

Inače, ako još niste informirani, proljeće je prošlo. Drveće prolistalo, cvijeće procvjetalo, ponegdje još pada snijeg. Di-vo-ta! Dani su duži, noći sve kraće (beda rinde!). Sve u svemu: priroda se probudila, a i poncki esperantisti. Pa, narode, dosta je bilo spavanja! Diž'te se! Drrriiin!

Taman htjedoh reći kako Redakcija predstavlja

opoziciju i vene od tuge i žalosti što nas ni'ko ne "šmirgla" kad, ono, stiže hrpa kritika. Za početak i nisu tako loše. Štoviše, izvrsne su. To nas raduje, ali i predstavlja, izvjesnu, obavezu da list poboljšamo ili barem zadržimo na "probavljivoj" razini.

Zamjerke su se, uglavnom, odnosile na nedovoljno E-tekstov i "luđe" štampanje. Za ovo prvo, nisam dovoljno uvjerljive isprike, ali truditi ćemo se da to ispravimo. Što se štampanja tiče, moram reći da su esperantisti mlađeg kamencg doba imali, vjerojatno, bolji geštetar nego mi. No, poklonjenom konju ne treba gledati u zube. Drugim riječima, tu našu neriju dobili smo na zajam od "Narodne tehnike". Mi smo im zahvalni, a bitno je da služi svrsi. Zasad se moramo zadovoljiti time jer, trenutno, ne možemo nabaviti neko bolje rješenje naših štamparskih problema. Uvjerena sam da ćemo kod Vas naići na razumijevanje, po tom pitanju. Zouzvat,

obećajemo da ćemo se s vremenom i za to pobrinuti.

Strpljen - spašen!

Neki su žalili što nismo štampali više primjeraka. Jer:
"... zamislite koliko bi ljudi bilo sretno da imaju vaš list: riješili bi se svake brige oko potpale vatre u zimskim danima..."

Ipak, zahvaljujemo svima koji su reagirali na nas, ukazali nam na neke propuste, dali do znanja da smo primjećeni.

Kritike (pozitivne i negativne) su i dalje dobro došle. Vidim da niste baš raspoloženi za suradnju u kojoj bi došle do izražaja Vaše slikarske (ne)sposobnosti, ali prijedlog i dalje stoji kao i NAGRADNI NATJEČAJ !!!

Pošto je ljeto startalo - počinje sezona kongresa, putovanja i smucanja po inozemstvu, "tuzemstvu", "bijelom svijetu" i okolici. Pa, barem, pošaljite razglednicu ako nas se sjetite, a mi ćemo polako za vama na g.o. (ne na Goli otok, već na godišnji odmor).

Ako ne vjerujete da je ljeto počelo i ako vam ove "pasje" vrućine (s mjestimičnim oborinama - grád k'o orah) nisu dovoljan dokaz, okrenite se oko sebe. Koliko ste izbrojili stranih registracija, zgodnih strankinja ali i stranaca? Ako vam to nije dovoljno uvjerljivo, dobro pogledajte svoj grad. Ljudi su se provrijednili, brinu se za izgled ulica i "krapaju" ceste, farbaju zebre, popravljaju kanalizacije, plinovode i sve što se na najprometnijim cestama može popraviti. Ali, na redu je i pruređivanje plaža. Čim to vidim, odmah znam da je ljeto na pomolu.

Ajde, brzo na čitanje!

Puno Vas voli i ljubi Vaša viceurednica

Kristina Huskova

Zdravo uredniče!

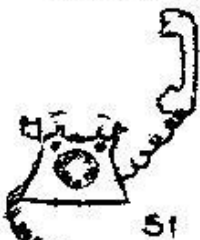
Kako nemam Vaš list u rukama, ali ga drugi čitaju, želja mi je da Vam odgovorim na poziv koji ste nam (i usmeno) uputili na suradnju. Savjetujem Vam da otvorite novu rubriku u Vašem "Heliku" koja bi nosila naziv "Naša suradnja" ili "Pošta", gdje bi se objavljivala pošta drugih E-društava. Pa, da krenemo na posao! Javljam se iz Siska. Zovem se Kukavica Stevo (Tomislavova 16).

Neke stvari mi ne blistaju onako kako bi trebale ili ja nisam dovoljno upoznat sa problematikom koja se javlja u nas. Radimo čuđne stvari, a još čudnije se događaju. Ne ažurnost ili nedovoljno brzo rješavanje zadataka, jedna je od vrlo loših navika našeg SEH-a. Možda smo i mi sami tu krivi, pa Vas pitam: što poduzeti u smislu boljeg rada i ažurnijeg izvršavanja zadataka, te informiranje naše esperantske i ne esperantske javnosti?

Pa, na koncu konca, ja se pitam čemu imamo profesionalnog tehničkog sekretara? Zašto smo dali IKS-u 14 mil. za izvršavanje zadataka vezana za SEH, kad od toga nešto se izvrši nakon mjesec, dva ili čak i više. Da bi dobio svoje tj. neke stvari potrebne za Društvo, potrebno je čekati dva do tri mjeseca i još ne dobiti, pa se možeš i posvađati ali ne vrijeđati. Možda ljudi vele: "Ako ti je potrebno, a ti dođi po to jer pošta je skupa, a ti imaš novaca za šetnju po Zagrebu. Znači, ako ti nešto treba, ti čekaj dva, tri mjeseca i još po to dođi u Zagreb, u tzv. "centar svijeta", a više ni osnovne informacije se ne daju. Kao da su nepotrebne. Najprije se dogovorimo, usaglasimo i odlučimo, ali od toga ništa. Pojeo vuk magare! Hoću reći, ako nešto u našem radu

nije u redu, ne treba da se drugi oslanjaju na to, već da nam pokažu kako treba dalje.

Srdačno Vas pozdravlja
Kukavica Stevo iz Siska

51

26

INFORMOJ EL LA

„FORA NORDO“

La 25-an de Aprilo '81. j. okazis granda evento en Zmaj Jovina 4 (dvorište levo). Nome, kunvenis (finfine) grandskale la delegitarego de Vojvodina Esperanto Ligo (du delegitoj el Senta, kvin de "Marko Nešić" el Novi Sado kaj unu el Subotica). Por laborlingvo estis unuanime akceptita la serbokroata por, ke la elito de la esperantistaro povu senvortare, kaj seninterpretiste interkompreniĝi. Sciigitaj estis la pasintjaraj sukcesoj kaj laboro de ĉiuj tri societoj kaj de la ligo. Ĉi tio daŭris entute 17 (deksep = sedamnaest) sekundojn. Poste oni akceptis la novan laborplanon kun rimarko ke la pasintjara agado estis sukcesa sed ĉijare estus dezirinde tamen ion fari.

Laŭ la tagordo, kaj statuto, oni devis elekti novan prezidanton por VEL. Kelkaj opiniis ke estus pli bone ŝanĝi la statuton. Post granda ĥaoso venkis la opinio ke oni devas tamen ŝanĝi nian prezidantaron. Por ne ofendi ŝin oni elektis ŝian edzon kiel nova prezidanto. Tamen, li estas tre utila. Pasintaŭtune li komencis lerni ĉe la laborista universitato la anglan lingvon. Do, li helpe de angla multe komprenis Esperanto. Laŭ li, kiam li ellernos la anglan, li povos ĉie en la mondo multe kontribui por E-o, ĉar li povos ĉie ekspliki (angle) ke Esperanto estas la sola, vera, ununura, neanstataŭebla internacia lingvo. Kaj li progresas.

Antaŭ la jarkunveno li afable demandis min: "How do you do?"

Mi respondis: 我是你的朋友。

La mondlingvoj estas egalrojtaj! Post (kelkaj jam antaŭ) sukcesa kunsido la festintoj tostis, kaj manĝis diversajn kukojn. VIVU ESPERANTO!

Esperanto is the best language of the world!

ATENTU!!!

Kolonelo al kapitano:

- Kapitano, morgaŭ je la 8-a horo estos suneklipso, kio ne okazas ĉiutage. Tial je tiu termino vi arigu soldatojn sur kolektejo plene militpreparitaj por observi tiun naturfenomenon. Mi faros necesajn klarigojn. Se pluvos, arigu la homojn en la kunvenhalo.

Kapitano al laŭtenanto:

- Laŭtenanto, sekve ordono de la kolonelo morgaŭ je la 8-a horo sur la kolektejo okazos eklipso de la suno, kiun lukas la kolonelo nen, kio ne okazas ĉiutage. Se pluvos, en plenaero oni vidos nenion. Tial vi arigos homojn en la kunvenhalo plene militpreparitajn.

Laŭtenanto al sublaŭtenanto:

- Sekve ordono de la kolonelo morgaŭ vi, plene militpreparita, okazigos suneklipson sur la kolektejo. La kolonelo donos ordonojn se pluvos, kio ne okazas ĉiutage.

Sublaŭtenanto al serĝento:

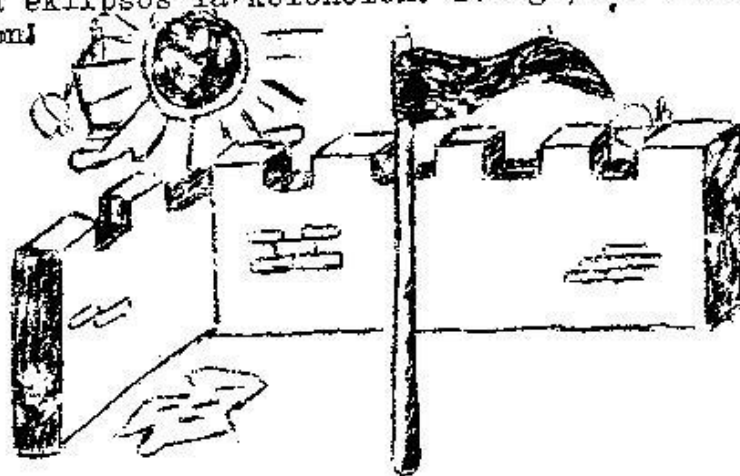
- Morgaŭ je la 8-a horo, se estos bela vetero, la kolonelo militpreparita, kio ne okazas ĉiutage, okazigos suneklipson en la halo, se tio ne estos efektivebla, tiam sur la kolektejo.

Serĝento al subserĝento:

- Morgaŭ je la 8-a horo, se suno permesos, ni havos eklipson de la kolonelo en plena militpreparo. Se pluvos en la halo - kio ne okazas ĉiutage, la manevro okazos sur kolektejo.

Dum tagmanĝo inter soldatoj:

- Sajnas ke morgaŭ je la 8-a horo la suno komplete militpreparita eklipsos la kolonelon. Domage, ke tio ne okazas ĉiutage.

ODGOVOR NA B. U. M.

Drago nam je da su se ljudi aktivirali po pitanju nekih štakaljivih problema koji nam predstavljaju za- preku u radu. Nadamo se da to nije i "posljednji mo- hikanac". Pošto su problemi svih E-društava približno slični, nadamo se da će ova "Bum" rubrika zainteresi- rati i aktivirati članove ostalih društava. Tak- bi se se mogli riješiti neki dosad (ne)poznati problemi.

O profesionalnom tehničkom sekretaru mi u redakciji neznamo ništa. Stoga, pozivamo sve koji nešto o tome znaju neka pišu.

Informiranje nam je prilično bolna točka, a samim tim i na vrlo ne zavidnom nivou. Jedina utjeha nam može biti to da je slična situacija i u drugim sredinama. Ali, ipak, nije nam baš 100 % bistro čemu sve te silne komisije kao na pr. ova koju upravo spominjemo. Još nismo utvrdili čime se ta komisija bavi i d- li se b. vi. I tu molimo sve one koji o tome nešto znaju da se j. vo. Npr. "Tempo"... Koliko smo mi upoznati za njega je zadužena ova komisija, a ustvari članov i te komisije samo povremeno sura- uju. Ako smo loše upoznati to nije naša krivica već ... zna se, je li funkcioniranje samog d- legatskog sistema u SEH-u je isto stvar za razmatranje, kao i sjednice Predsjedništva S. H.-a. Kako su te sjednice otvorenog tipa, ipak se one održavaju u najvećoj tajnosti pa se o njima sa- znaje tek kada se šalju na teren rijetki zapisnici. Kako onda da se zna što se sve (no)de- lava u esperantu. Postoje delegati kojima bi trebao biti zadatak da informiraju bazu. Npr. Rijeka ima delegata u Puli (po sistemu ZO) od kojeg nemamo baš nikakve koristi. Kao da živimo u doba "krvne osvete" i sve trebamo vraćati u stilu, oko za oko, zub za zub. Znači, ako smo mi pogriješili dok je delegat bio iz naše sredine, i ako nismo vršili svoju dužnost sad se i oni trebaju tako ponašati.

Ima još puno toga što bi trebalo razjasniti i nadamo se da će se i- riješiti na najpovoljniji način.

D. R.

VELO MISTO

M
i
l
j
e
n
k
o

iliti

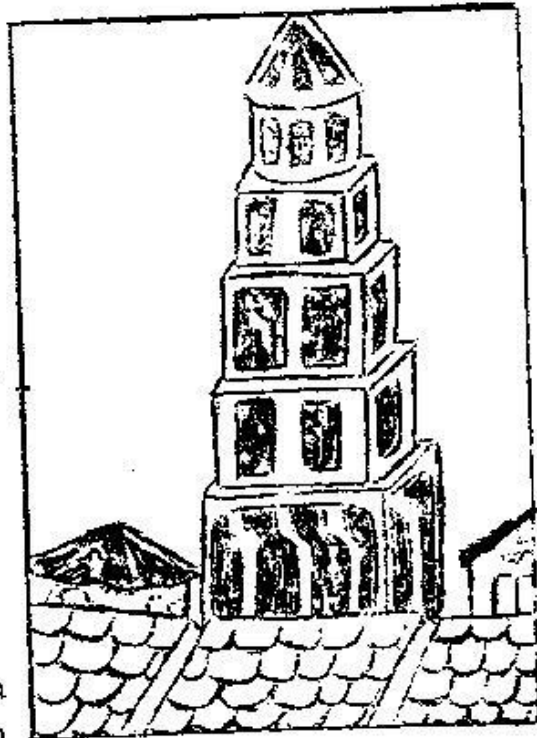
S
m
o
j
e

GRANDA

LAKO

ĉifoje:

DU HEROJ

Honore al sankta Doimo
estis en la urbo faritaj du
herooj: la fama ĵurnalisto
Antonio Riĵiĉ - Baĉo, post kiam

li solsole verkis la tutan numeron de sia plej nova huma-
rista gazeto, kaj kiel kolportisto disvendis ĝin, aranĝis
grandan vetkuraĉon. Ĉar inter la homoj li estas nesuper-
ebla ĉampiono, oni kontraŭmetis al li aparte preparitan
kurĉevalon.

La duelo estos senkompata. Homo kontraŭ ĉevalo. Oni ku-
ros ĝis unu el ili ne krevos.

Sur kurejo de gimnazio ĝis la fervoja ponto, post la
trideka rondkurado, la ĉevalo elĉerpiĝis, kaj Baĉo fortika
kvazaŭ li apenaŭ komencis kuri, sprintis ankoraŭ du honora
rondojn.

La alian heroojn faris en Naturscienca muzeo sur mon-
teto Marjan unu malgranda muso, ordinara kampomuso. Vipuro
gardata en muzea terario, pagule kiel deserton ricevadis -
museon. Apenaŭ ĝi akvidis ĝin per siaj serpentaĵoj okuloj,
ĝi langŝmacetis kaj ĵetiĝis por engluti ĝin. La muso per
finto elturniĝis. Ĉe dua atako de venena serpento la muso
saviĝis per salto. La kolerega serpento, kiu ĝis tiam for-
glatis dekojn de tiaj musoj, furioziĝis, siblis, saltadis.
Ĵetadis sin, kunbuliĝis kaj malvolviĝis - ĝi uzis sian
tutan batalrepertuaron, sed la mirakla muso sia fersavis de
ĉiu ĝia atako kun leĝera areganteo. La gardistoj kaj la
vizitantoj okaze troviĝintaj en la muzeo, vestis ravitaj

pro kuraĝo de la eta muso.

Kiam vespere la muzeo fermiĝis, la muso ankoraŭ estis nevundita. La serpento laciĝis, kvietiĝis kaj komencis fikigi rigardi ĝin kvazaŭ ĝi volas hipnotigi ĝin, kaj la muso impertinente turnis al ĝi la voston, trinketis la akvon kaj promenetis antaŭ ĝia venena dento. Matene, kiam la gardisto malfermis la muzeon, lia rigardo unue direktiĝis al la terario.

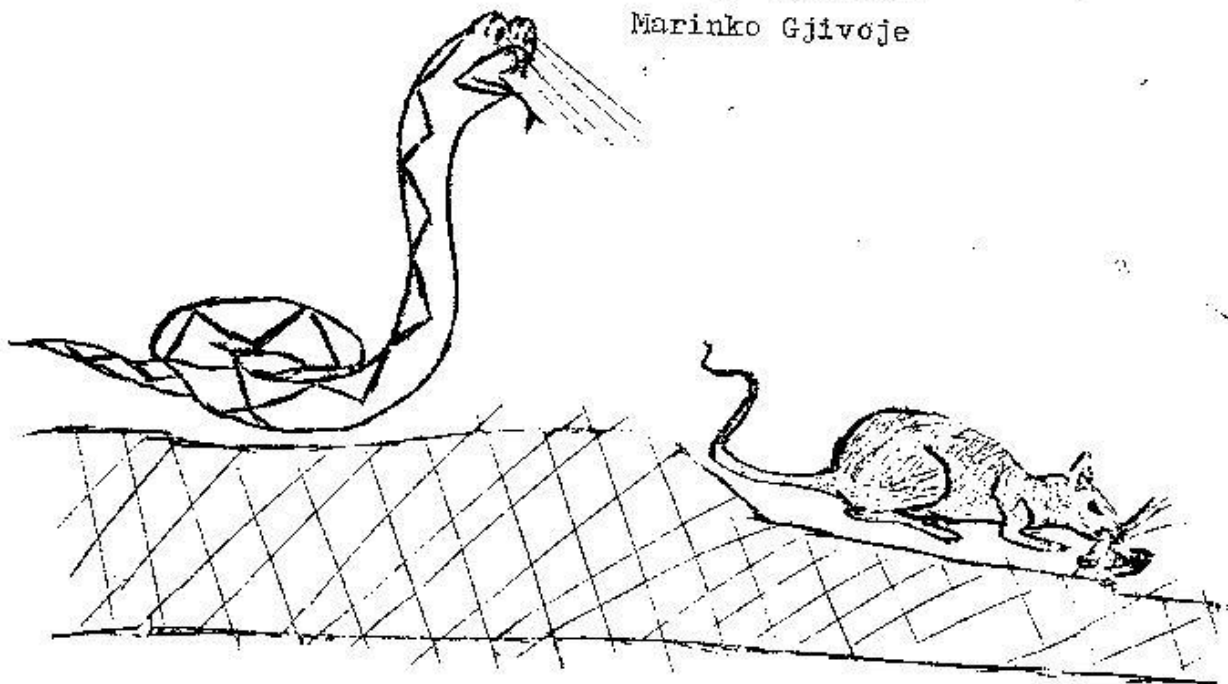
Li ne kredis al siaj okuloj. Li komencis krii, voki, alflugis ankaŭ la direktoro. Ankaŭ li komencis krucosigni sin. En unu angulo, kun ŝvelinta ventro, la muso kviete dormis kaj ronkis. De vipuro restis nur la malmola vertebraro. Eĉ la kapon li elŝiris al ĝi; la venenan denton forglutis; eta muso formanĝis kompletan grandan vipuron. La etulo lekis al si la lipharojn kaj prenis pozon kvazaŭ ĝi volas diri: "Bonu doru al mi!"

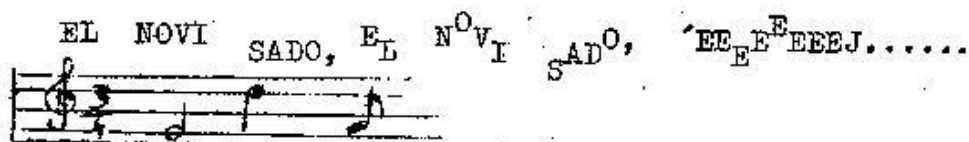
La muso fariĝis muzea vidindaĵo kaj la tuta urbo venis por riverenci al ĝi.

La detronigita muzea leono vane blekis.

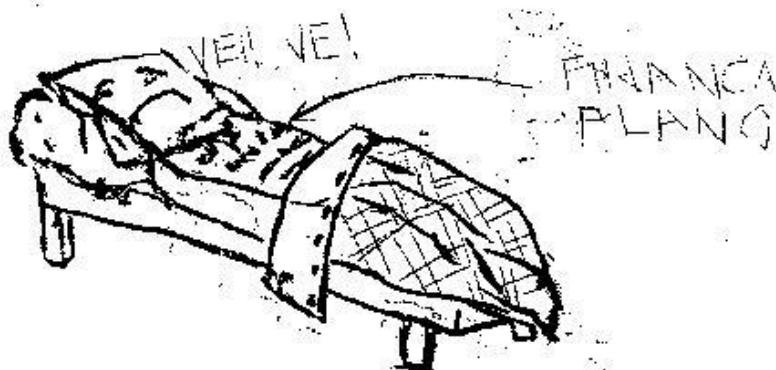
Je postulo de la urbanaro, la muso estis lasita al la arbaro, kaj ĉar temas pri mirakla urbo, neniu ekmirus se iun tagon atingus nin sciigo, ke la muso forglutis la leonon.

El la kroata lingvo (ĉakava dialekto)
kun permeso de la aŭtoro tradukis:
Marinko Gjivoje

La junuloj, ĉe ni, nur laboras sed ne estas organizitaj kaj senigas ilin de rajtoj. Pro tio, antaŭ kelkaj monatoj, kelkdek junuloj interkonsentis fondi junularan E-societon. Ni pretigis statuton, laborplanon, financon planon. La statuto jam tranĝigis en sekretariejo pri internaj aferoj kaj akceptis kun etaj rimarkoj, kaj ni jam preskaŭ fondiĝis, kio Unuiĝo de Socialista junularo, donis fortan malaprobon, ke tio estas separacio, ktp. Ili sugestis al ni, ke nia societo ŝanĝu la nomon al junulara E-klubo, sed la anaro restu la ĝismuna. Estas fakto ke junuloj havis nenion kontraŭ la nomo de la nuna societo, nur kontraŭ tiu kliko kiu estras nian societon. Do, tiel ili rezignis, lasis la aferon, kaj multaj ĉesis venadi al klubo. Nian klubon gvidas geuloj de 50 ĝis 75 jaroj. Kelkfoje ili tamen trovas iun junulon (dio scias de kie) kiu tute ne konas la situacion, nek la lingvon, kaj estas nur ilia pupo. Tiu kliko elektas sin mem rondire por funkcioj. Tamen okazas kelkfoje kontraŭstatutaj agoj. Nia kasistino estas jam de antaŭ 16 jaroj kasistino. En la statuto staras: la mandato de la prezidantaro estas 2 jaroj. La prezidantaro elektas de inter siaj anoj: prezidanton, sekretarion kaj kasiston. Bone, ne gravas, mi ne estas politikisto. Sed! Ŝi rilatas al la societa mono kiel al la propra. Ekz-e: Kunsidas la prezidantaro, decidadas kiujn gazetojn abonigi: UEA - „Esperanto“, „Heroldo“, „Sennaciulo“, „Kontakto“, „Voĉo“, „Esperanto (Split)“, „Esperanto (Beograd)“, „Misao“. La junuloj jam antaŭe interkonsentis pri „Kancerkliniko“, kaj ĉar 5 junuloj ĉeestis hazarde la prezidantarkunsidon ili proponis arkaŭtion. Akceptita. Post kelkaj monatoj ni demandis kasistinon

Ĉu ŝi abonis "Kancerklinikon". Ne - respondis ŝi - ĝi estas multekosta kaj ŝi ne abonos ĉar iu homo diris al ŝi ke tio ne abonu. Mi demandis tiun homon antaŭ ŝi, ĉu li tion vere diris? Ne, nenion mi diris pri tio - estis la respondo. Nun ŝi furioziĝis: kiel mi kuraĝas suspekti ŝiajn vortojn, kiam ŝi estas jam 16 jaroj esperantistino kaj mi nur 4, kaj ŝi ĝuste pro tio, ĉar mi estas tiel impertinenta tute ne abonos. Poste mi tion diris dum prezidantarkunsido. Ili de-nove decidis ke ĝi estu abonita, sed tamen ŝi ĝis nun ne abonis.

Nia prezidanto donas al unu tre progresema junulo (Dukai Zoltán) tablotenisan terminaron, ke li urĝe tratabu al stencilo, por multobligado. Zoltán kuris al kasistino, ke ŝi donu la ŝlosilon de societejo al li, ke li povus preni la stencilojn. Kompreneble, ŝi ne donis ĉar "diris Mladen al mi ke mi ne donu al vi ŝlosilon". (Rimarko: Oĉjo Mladen tion ne diris). Zoltán aĉetis propramone, sed li petis fakturonom. Poste la kasistino kriaciis je li kiel li kuraĝis aĉeti novajn stencilojn kiam ni havas ĝin kaj ŝi ne volis pagi al li. Vi eble legos aŭ aŭdos kiel ni fanfaronas, ke ni eldonis tablotenisan terminaron, sed se tion Dukai ne tratabus tiun tagon, ĝi ne estus multobligita ĉe SPENS.

Nun, kiam okazis tia evento en Novi Sado kiel SPENS, ni faris nenian aranĝon. Eĉ ni ne montriĝis. Ni hontis nian lingvoscion. Eble el tiom da landoj estis iu kiu kapablis paroli esperante, kaj kaŝe preterkuris la SPENSEjon.

La prezidantaro ne kapablas prezenti la societon ĉe SIZ-oj kaj nenian monrimedojn ricevas. VEL sukcesis pasintjare havigi 12000 dinarojn por sia laboro. Ĉar la sidejo de VEL estas en la sama ejo kie de EK "Marko Neŝiĉ", 9000 dinaroj estis tuj prenitej de ĝia konto por la "uzo" de ejo. Rimarko: La estraro de VEL kunvenas unu foje en la jaro, sed "grandskale". Por tia monsumo ili povis okazigi sian kunsidon en la salono de hotelo "Park" (la plej luksa hotelo za hotelo en Novi Sado). De la ricevita mono la restarigo

de societoj en Zrenjanin, Vršac, Kanjiža, ktp. aŭ por fondi novajn en Sombor, Kikinda, Bačka Topola, Sremska Mitrovica, Sremskâ Karlovci, Ruma, ktp.

Antaŭ kvar jaroj mi vizitis kurson kiu, bedaŭrinde, disfalis. Mi ne ĉesis lerni. Ĉamankam, mi senvortare komprenas la anglan, francan, germanan lingvon, Mi pleje ŝatas Esperanton. Mi mem lernis ankaŭ por "B" ekzameno, kiun mi bonege sukcesis en Gyula (Hungario) kadre de Somera E-o Universitato. Jam mi gvidis 7 kursojn por pli ol 100 kursanoj. Mi provis kontakti ekstere al aliaj societoj, organizaĵoj, sed ĉie sen rajtigilo, nur demandis min -bone, sed kio vi estas en via klubo? Kion mi diru? Mi estas kursgvidanto, purigisto, akvoportisto, metiisto, perdisto, deĵoranto, taksisto (senpaga) ktp. Do, nenion mi sukcesis.

Nun kiam mi 4 jarojn dediĉis al E-o, mi bedaŭras ĝin forlasi. Mi foriros de ĉi tie, mi povus sen vorte foriri, por ke la kliko diru: "Li estis granda laborulo por E-o. Sed, ĝuste pro tio ĉar mi ŝatas E-on mi volus montri al aliaj ke tio kion la kliko faras ne estas en la intereso de E-o. Se oni elektas por prezidanto de VEL homon kiu nek ŝatas E-on, nek kredas en ĝia estonto, nek parolas ĝin flue, nek venadas al klubo, nek gazetojn legas, mi ne povas aplaudŝi, nur honti.

Dunai László

! + ! + !

! + ! + ! + !

Ni bog ni je bio bog zna što ako je čovjeka napravio na svoju sliku i priliku.

Aplaudirajte mi, otpjevao sam svoje.

Ima dokaza koji samo stvaraju probleme.

Ako već ne možemo zaštititi okolinu od čovjeka, zaštitimo bar čovjeka od okoline.

LA 33-a IFEF-KONGRESO OKAZIS EN REGENSBURG
La 34-a okazos en Hungario

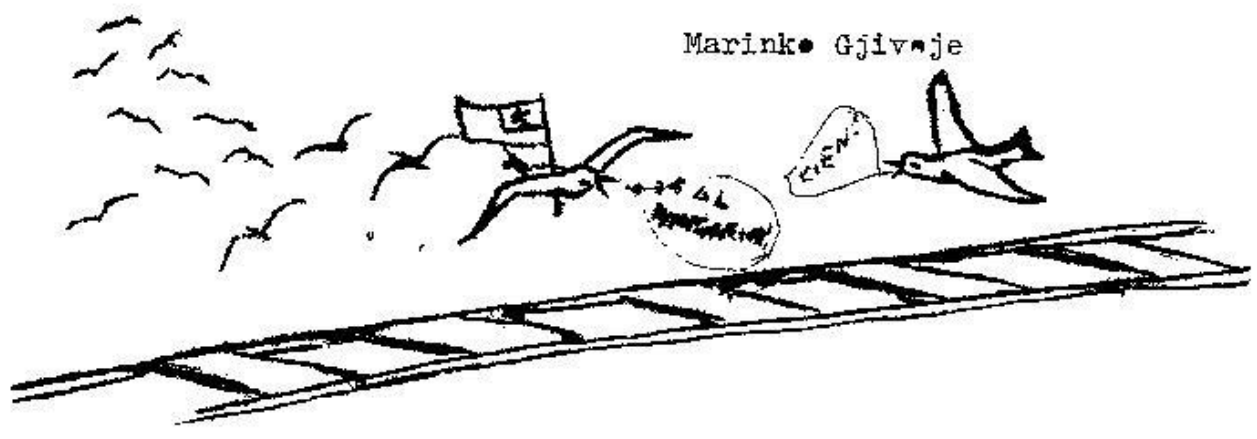
La kongresejo "Kolpinghaus", situanta meze de Regensburg, ofertis en tri etaĝoj taŭgajn ejojn por la 33-a Kongreso de la Internacia Fervojistia Esperanto - Federacio (IFEF), okazinta inter 16-a kaj 21-a de majo. Aliĝis 515 kongresanoj el 18 landoj. Dum la inaŭguro parolis ankaŭ FISAIC - prezidanto, d-ro Emile Schlessler el Luksemburgo, la ĉefurbestro de Regensburg, Friedrich Viehbacher, la prezidanto de UEA, Grégoire Maertens k.a. Nome de la landaj asocioj de IFEF parolis 15 reprezentantoj el 15 landoj inter kiuj ankaŭ el Jugoslavio. La Kongreso laboris en diversaj komisionoj (Terminara, Historia, Fakprelega).

Unuafoje dum IFEF-kongreso funkciis Radiamatora stacio en la kongresejo; dum la inaŭguro enmarŝis uniformportantaj fervojistoj el 13 landoj - ankaŭ tio okazis unuafoje - kaj okazis literatura konkurso pri temo fervoja por kiu alvenis multaj kontribuoj el diversaj landoj, kaj plura estis tie tralegitaj.

Emocia ceremonio estis kiam la nederlanda fervojisto Jacob Johannes Labordus el Utrecht ricevis el la mano de FISAIC-prezidanto la arĝentan medalon pro sia meritplena laboro: li jam trifoje (1953, 1966, 1980) transprenis la taskon organizi IFEF-kongreson en Nederlando. Ĉiutage aperis kongresa bulteno, kiun ni utiligis por nia raporto.

La 34-an IFEF-kongreson invitis Hungario por 2-a ĝis 8-a de Majo 1982. en Balatonfüred; por 1983. pretas Belgio organizi kongreson kaj por 1984. Bulgario, por 1985. eventuale Jugoslavio (en Sarajevo).

Marinko Gjiroje

PIONIRSKI MOMČADSKI FESTIVAL "ESPERANTO '81"

PRVO MJESTO "ESPERANTO - CENTAR"

Drugi pionirski momčadski festival u šahu, koji su organizirali ŠK "Esperanto" i riječka OŠ "Centar" okupio je ove godine 10 momčadi OŠ iz Rijeke i Ravne Gore. Ukupno je nastupilo 80 pionira i 24 pionirki, rođeni 1967. godine i mlađi.

Momčadi su igrale na 10 ploča (po 8 dječaka i 2 djevojčice). U 1. kola po švicarskom sistemu vođene su žestoke borbe za svaki poen. Direktna susret u zadnjem kolu dviju najmlađih ekipa, OŠ "Dr. Branimir Marković" iz Ravne Gore i "Esperanto - Centar" iz Rijeke, odlučivao je o prvom mjestu. Riječki šahisti bili su uspješniji i samo za pola poena pretekli mlade Ravnogorce.

Momčad "Esperanto - Centar" igrala je u sastavu: Lorena Derado, Dragan Tutek, Mario Grohovac, Darko Hajdinjak, Robert Ribarić, Hisen Salih, Predrag Utješinović, Martin Miharija, Meri Muždeka i Jadranka Travaš.

Zlatnom, srebrnom i brončanom plaketom nagrađene su 3 prvoplasirane ekipe, a sve su dobile šahovske diplome za sudjelovanje.

Šahovskim knjigama nagrađeni su najbolji pojedinci na svakoj ploči i to od 1 - 10: Ivica Reš ("Rade Vranić Petar"), Nenad Kučan ("Dr. Branimir Marković"), Mario Grohovac, Darko Hajdinjak i Robert Ribarić ("Esperanto - Centar"), Nenad Vignjević ("Ivan Čiković beli"), Predrag Utješinović ("Esperanto - Centar"), Valerio Haramina ("V. Gortan"), Tamara Pećarski ("Vežica") i Sanja Komadina ("Dr. Branimir Marković").

Festival je održan pod pokroviteljstvom RO za projektiranje i consulting "TEH - PROJEKT" - Rijeka.

Konačan plasman: "Esperanto - Centar" (Rijeka) 25,5, OŠ "Dr. Branimir Marković" (Ravna Gora) 25, OŠ "Rade Vranić Petar" (Rijeka) 24, OŠ "Ivan Čiković Beli" (Rijeka) 23, OŠ "Vežica" (Rijeka) 20, OŠ "Gornja Vežica" (Rijeka) 19,5, OŠ "Trsat" (Rijeka) 18, OŠ "V. Gortan" (Rijeka) 15,5, OŠ "R. Tomšić" (Rijeka) 15, OŠ "N. Tesla" (Rijeka) 6,5.

~~~~~
S. Đuretić

S K I T A M O , P I T A M O
 P O N E Š T O S A Z N A J E M O

Grižane - Dolinci. Selo u blizini Crikvenice. Po divnom, sunčanom danu pješačimo i stižemo k cilju. Običaj Riječana je da, barem, jedamput godišnje posjetimo Stjepana Crnića, dugogodišnjeg esperantistu i člana našeg društva.

Pričamo o svemu i svačemu no, najviše o esperantu (zna se!).

Stjepan Crnić se, već, kao mladić, suočio s problemom učenja stranih jezika. Davno je to bilo. Službeni jezik u Austro-Ugarskoj bio je njemački. Vojsku je služio u Trstu, gdje mu je bio potreban talijski. Nakon rata (I), životni put, odveo ga je u Francusku, Argentinu i Rodeziju. -- U Rodeziji je službeni jezik engleski, ali naposlj, gdje su Crnci radna snaga, običaj je da se govori jezikom domorodaca. Dakle, trebao sam i to naučiti.

No, prije odlaska u Argentinu, drug Crnić se 1920. g. našao u Beogradu:

-- Tu sam čuo za međunarodni jezik - esperanto. Odmah sam se upisao na tečaj, ali to nije dugo trajalo, jer se prostorija trebala ustupiti nekom jačem (ili je to bila protupropaganda). No, ja sam nastavio dalje sam učiti. Imao sam esperantsku gramatiku. Kasnije kada sam krenuo u svijet, sastajao sam se s esperantistima i tako usavršavao esperanto. Bio sam član UEA i SAT-a. Adrese esperantista i društava, našao sam u adresaru. Svuda smo se sastajali kao najbolji prijatelji. Recimo, to je kao kad odete u inostanstvo pa se nađete sa rođakom. U Argentini su bili sretni da imaju novog člana, nudili su pomoć. A, u Rodeziji je bilo pojedinaca esperantista s kojima sam imao veze, ali

pokreta nije bilo.

Esperantisti (u većini slučajeva) mnogo putuju, sudjeluju na E-kongresima, stječu nova poznanstva, nove prijatelje, ... i tvrdim da su najvjerniji korisnici PTT usluga, jer sigurno više nego bilo tko drugi troše pare na pisma, marke, ...

-- Nisam, nažalost, učestvovao na jednom kongresu, ali sam puno kontaktirao sa strancima. Mnogo sam se dopisivao. Imao sam oko 200 "dopisivača", ali nisam mogao uvijek svima odgovoriti.

Što se sve dá učiniti za esperanto, daleko od E-svijeta i zbivanja:

-- Davno je to bilo kad sam organizirao tečaj esperanta u selu. Bio je još jedan iz Marušića. On je bio nastavnik-predavao je, a ja sam napravio letke. Imali smo lijep broj učenika - desetak. Nastava se održavala dva puta tjedno u gostionici. Kasnije sam morao u inozemstvo, za zaradom, i tako je prestalo vođenje tečajeva. Nedavno sam u Crivenici otvorio izložbu E-knjiga kod "place" i u čitaonici. Imam ja, prilično, tih E-knjiga i časopisa. Danas primam samo "Voćo" no, ove godine sam se zaboravio pretplatiti.

Saznali smo da u Bribiru postoje "divlji esperantisti" (tko zna zašto su podivljali? -op.p.):

-- A, nešto su počeli raditi no, ne drže sve to kako treba. Pravili su priredbe na esperantu. Ima ih i u Selcu.

Esperanto je divna stvar no, ipak nas tretiraju (kako to često kaže jedan naš esperantista) kao skupljače leptira.

-- Npr. pričajte nekom za esperanto, obrazložite mu stvar, zašto i kako je nastao. Možda će se zamisliti i dobiti volju, shvatit će da je to dobra stvar. Drugi će ga bez razmišljanja odbiti. Oće da se pravi pametan. Zamislite samo mene koji sam bio prisiljen da učim 5,6,7,8 jezika. A, koliko ukupno ima jezika!? Svaki narodni, nacionalni jezik je važan. Neki je lakši, neki teži. Npr francuski, engleski, pa i njemački su dosta teški za razliku od esperanta

kojeg su ocijenili 10 pa i 50 puta lakšim od svih jezika. A, stvarno je tako. Esperanto bi se trebao uvesti, ali ga ljudi koče. Ne shvaćaju. To je jezik koji je došao ljudima kao mȃna s neba da se ljudi mogu sporazumjeti. Sigurno ste i sami imali priliku putovati u inozemstvo. Prelazeći preko više zemalja sigurno ste imali poteškoća ako niste znali njihove jezike. Danas je potreba putovati. Ne može se naučiti stotinu jezika. Jedan nacionalni jezik treba učiti najmanje dvije godine. Za 10 jezika treba 20 godina. Ja sam esperanto naučio sam, bez tečaja. Mogao sam se dopisivati, čitati i sporazumijevati se kako treba. Zašto gubiti dragocjeno vrijeme kad se esperanto nauči za nekoliko mjeseci? Preostalo vrijeme može se korisno upotrijebiti za učenje drugih stvari.

Ako ste "zagrizli" čnda vam se esperanto uvuče pod kožu, u svaku poru, provlači se i isprepliće sa svakom kretanjem, odlukom, ukratko - kroz SVE u vašem malom životu.

- Esperanto mi se tako usadio da ja ne mogu bez toga i bilo bi jako "neprirođeno" od mene da ga zaboravim i zapostavim.

Eto, rekoh vam. Uostalom, preispitajte se.

Još smo neko vrijeme "čavrljali" a onda opraštajući se, domaćin nas je ispratio djelić puta. Tu smo se opraštali još neko vrijeme i na kraju žurno žurili na autobus.

To bi bilo sve i tu bi bio kraj.

K.M.

"NOĆAS SI UBILA MOJU LJUBAV"

Noćas si ubila moju ljubav,
voljena moja.
Ubila si je pogledom
na kom si se nekad grijala.
Riječi su ti bili bičevi
kojim si je šibala.
Na kraju.
Na kraju si zadovoljno
oprala ruke.
Lako je ubiti ljubav,
voljena moja.
Ona se ne čuva
u skupim trezorima
i nad njenim snom ne bdiju
pogledi noćnih čuvara.

Lako je ubiti ljubav,
voljena moja.
Ali ne boj se.
Mirno spavaj večeras,
voljena moja,
Ne plaši se, ne boj se,
Za sve ubojstvo ne
kažnjavaju.

(Milan Mudrić)

INTERNACIA EKSPOZICIO DE INFANDESEGNAĴOJ

Partoprenu ankaŭ vi !

Esperanto klubo en Hořice denove organizas grandan internacian ekspozicion de infanpenetraĵoj. Aĝo 5-15 jaroj, temo kaj formatolibervola. Tiucele la klubo eldonos kolorpresitan katalogon de la plej belaj penetraĵoj. Ĉiu infano kiu sendos penetraĵon ricevos Esperantan dankateston kaj multajn ankaŭ la katalogon. Speciale estos rekompencitaj kolektivaj kaj transmaraj sendaĵoj. Penetraĵojn kun la nomo, aĝo kaj seksode la aŭtoro surdorse sendu baldaŭ al la adreso: František PATERA, Ĉsl. armády 1027, CS-508 01 Hořice, Ĉeĥoslovakio.

Marinko Gjivoje

ĈOVJEK I SAN

Ĉovjek posjeduje san
U njem
raĉa tajne i pokapa zlo
Ĉovjek u snu sniva
uvijek jednak
ili gubi ili dobiva
uvijek jednak
isto vrijeme
skoro ĉedan
krhk je san.

D
A
M
I
R
R
A
K - P
U
P
O

+++

Cvijeće u proljeće
mirisno
dječak u mladosti
pun radosti
pretvorit će ih vrijeme
u novo sjeme.

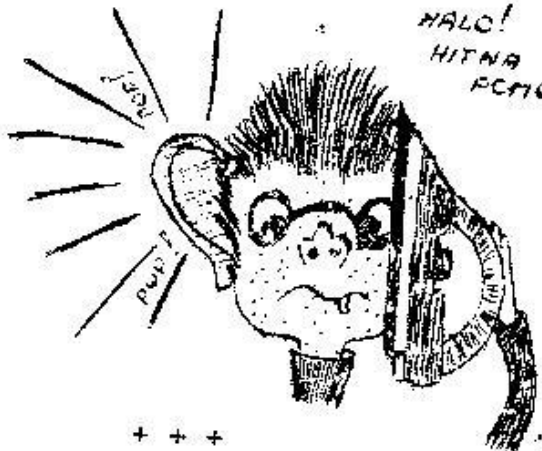

SMIJTE SE...

+++

Franjo stiže u ordinaciju krupnim, gotovo trčećim korakom. Nakon što je liječnik potvrdio Franjinu dijagnozu (reš pečena ova uha), upita:

- Čovječe, dijagnoza je tu. Samo mi još objasnite kako vam je to uspjelo?
- Znao, upravo sam pegla košulju kad zazvni telefon i ja brzo podignem slušalicu...
- Jojojjoj! A, drugo uho?
- Pa, morao sam pozvati hitnu pomoć.

+++

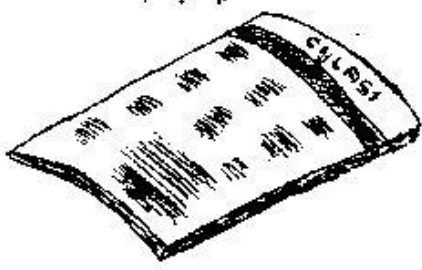
Dva papagaja, jedan crven i jedan zelen, doletjeli u dvorište duševne bolnice. Došao je vlasnik i zamolio da mu ih ulove. Čuvar pozva jednog bolesnika, koji je sebe smatrao majmunom, pa ovaj brzo uspuza na drvo i donese crvenog papagaja.

- Zašto nisi donio i onog drugog? - upita ga čuvar.
- Taj je još zelen - odgovori bolesnik.

+++

Starija žena se žali psihijatru da se sjeća vrlo loše:

- Štoviše, u posljednje vrijeme čujem i neke glasove.
- Aha, a kakve to glasove čujete?
- Ne bih to znala da vam kažem, doktore.
- Kako to?
- Pa tako što sam gluha.

+++

+++

- SLUŽBENIK STATISTIČKOG ZAVODA
 OSTRANOVIO JE DA SE PROIZVOD-
 NJA SITNO MJEVENOG PAPIRA
 POVEĆALA ZA 319,09 POSTO U
 ODNOSU NA 500. GODINU PRIJE
 NAŠE ERE.

"Mlad čovjek koji je odlučio da se ženi, traži djevojku prijatne spoljašnosti koja bi ga uvjerila da od toga treba da odustane."

("Maten")

+++

+++

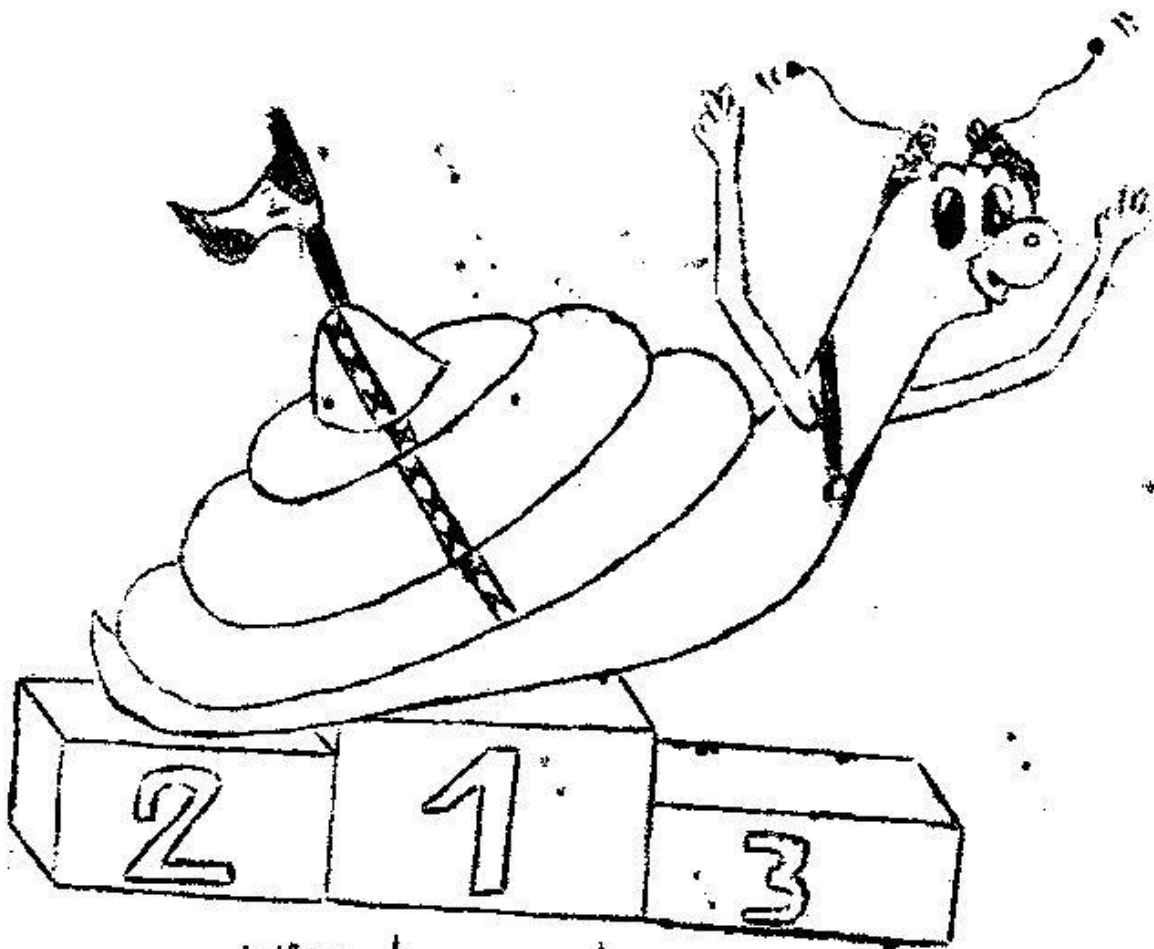
- JESTE LI VI ONAJ KOJI JE JUČER
 NAPUSTIO MOJE PREDAVANJE? - PITA
 PROFESOR.

Ljubav je stvarno krasna stvar dok za nju ne sazna žena.

+++

- NE, DRUŽE PROFESORE, JA NIKAD
 NE HODAM DOK ZRAVAM.
 * * *

AKO VAM JE SMIJEŠNO

VIVU! VIVU!